

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни

“КРИМІНАЛІСТИКА”

(для бакалаврів)

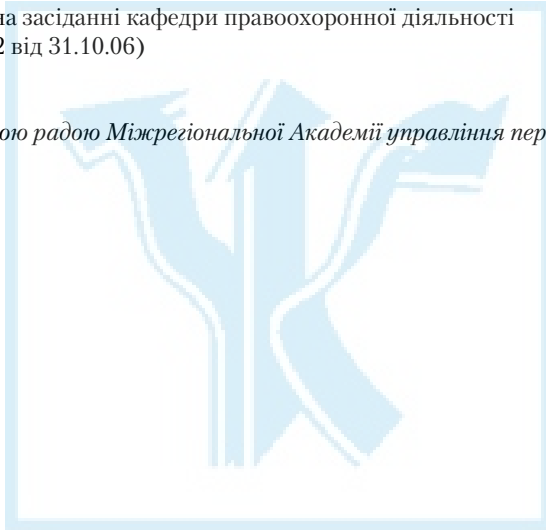
МАУП

Київ 2007

Підготовлено професором кафедри правоохоронної діяльності
Е. І. Низенко

Затверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності
(протокол № 2 від 31.10.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Низенко Е. І. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Криміналістика” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2007. — 56 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, зміст дисципліни, теми самостійної роботи студентів, питання для самоконтролю, задачі, практичні та тестові завдання, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час.

Мета самостійної роботи студентів з дисципліни “Криміналістика” – засвоїти в повному обсязі навчальну програму і сформувати самостійність як особистісну рису та важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни – засвоєння, закріплення та систематизація відповідних теоретичних знань, а також їх застосування при виконанні практичних завдань. Самостійна робота студентів забезпечує їх підготовку до поточних аудиторних занять.

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни “Криміналістика” визначається навчальною програмою дисципліни, а також цими методичними матеріалами.

До основних форм самостійної роботи студентів з дисципліни “Криміналістика” належать такі:

- опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, обов’язкових і додаткових наукових літературних джерел;
- вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання;
- виконання домашніх завдань;
- виконання та письмове оформлення задач, схем, порівняльних таблиць та інших робіт;
- підготовка до практичних занять;
- підготовка до різних форм поточного контролю;
- пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою;
- написання реферату за заданою проблематикою;
- аналітичний розгляд наукових публікацій;
- підготовка контрольної роботи.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні опрацювати прослуханий лекційний матеріал, всебічно розглянути зміст питань, що виносяться на заняття, проаналізувати відповідні навчальні літературні джерела, нормативно-правові акти. Студенти перевіряють рівень засвоєння знань самостійно, відповідаючи на питання для самоконтролю.

Домашнє завдання з дисципліни студенти виконують з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань, а також вмінь щодо навчального матеріалу, винесеного для самостійного опрацювання. Разом з опануванням базових теоретичних знань слід також вивчати і аналізувати практику їх реалізації, формувати навички встановлення динаміки подій — механізму злочину, конструювання динамічної моделі поведінки злочинця. Вивченню підлягає насамперед передовий досвід слідчої, експертної та судової практики.

Практичні завдання (задачі) мають на меті закріпити теоретичні знання студентів і головне — сформувати навички роботи з нормативними актами. Практичні завдання (задачі) необхідно виконувати в письмовій формі з розгорнутим мотивованим розв'язанням. Розв'язуючи завдання, студенти повинні продемонструвати вміння самостійно аналізувати конкретні ситуації, аргументовано відповідати на поставлені питання, посиляючись на відповідні нормативні акти. Відповіді повинні бути повні, обґрунтовані.

Важливий засіб засвоєння знань становлять реферати. Написання реферату за заданою проблематикою необхідно починати з ретельно продуманого вступу. У вступі визначаються мета дослідження, практичне і теоретичне значення теми, з максимально можливою точністю встановлюються межі досліджуваної теми, а також методи дослідження.

В основній частині реферату насамперед викладається зміст досліджуваної проблеми. Наслідком дослідження можуть бути пропозиції щодо оптимізації кримінального законодавства. У такому разі необхідно всебічно обґрунтувати прийняте рішення.

Робота повинна завершуватись аргументованими висновками.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів:

- оцінка “відмінно” — студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити;
- оцінка “добре” — загалом рівень знань студента відповідає щойно викладеному, але він припускається певних помилок при розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, обґрунтування неточні, не наводяться обґрунтовані докази;
- оцінка “задовільно” — студент розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, у загальних рисах, розуміє їх сут-

- ність, намагається робити висновки, але при цьому припускаєть-ся грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно;
- оцінка “незадовільно” – студент не може відповісти на поставлені запитання або відповідає неправильно, не розуміє сутності питань, не може зробити висновки.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“КРИМІНАЛІСТИКА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Лекції	ПЗ	Сам. роб.
1	2	3	4	5
	Змістовий модуль I. Вступ у криміналістику			
1	Предмет, система і завдання курсу “Криміналістика” і значення в попередженні та розкритті злочинів	4	2	4
2	Основи криміналістичної ідентифікації	4	2	4
	Змістовий модуль II. Криміналістична техніка			
3	Загальні положення криміналістичної техніки, її роль у попередженні, розслідуванні та розкритті злочинів	4	2	4
4	Криміналістична (судова) фотографія, відеозапис і кінозйомка	2	2	4
5	Судова трасологія і її практичне використання в розслідуванні та розкритті злочинів	2	2	4
6	Криміналістична балістика і дослідження холодної зброї	2	2	4
7	Криміналістична ідентифікація людини за зовнішніми ознаками	2	2	4
8	Криміналістичне дослідження почерку і документів	2		4
9	Криміналістичні обліки, їх види і можливості в розкритті злочинів	2		4

1	2	3	4	5
	Змістовий модуль III. Криміналістична тактика			
10	Загальні положення криміналістичної тактики	2	2	4
11	Тактика огляду місця події	2	2	6
12	Тактика обшуку і виїмки	2	2	4
13	Тактика призначення і проведення судових експертиз	2		4
14	Тактика пред'явлення для впізнання та відтворення обстановки й обставин події	2		4
15	Тактика допиту	2		4
	Змістовий модуль IV. Методика розслідування окремих видів і груп злочинів (криміналістична методика)			
16	Загальні положення криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів	2	2	4
17	Методика розслідування злочинів, пов'язаних з наркотиками	2		6
18	Методика розслідування вбивств	2	2	6
19	Методика розслідування крадіжок, грабежів і розбійних нападів	2		6
20	Методика розслідування злочинів, скоєних організованими групами	4	2	6
Разом годин: 164		48	26	90

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Змістовий модуль I. Вступ у криміналістику

Тема 1. Предмет, система і завдання курсу “Криміналістика” і значення в попередженні та розкритті злочинів

Питання для самоконтролю

1. Механізм скоєння злочину як предмет вивчення криміналістики.
2. Діяльність з розслідування злочинів як предмет вивчення криміналістики.
3. Система науки криміналістики.
4. Методи криміналістики, що використовуються при розслідуванні злочинів.
5. Значення криміналістики в системі професійної підготовки фахівця для органів внутрішніх справ.
6. Погляди на природу науки криміналістики.
7. Сутність і особливості об'єктів, досліджуваних криміналістикою.
8. Загальні та специфічні завдання криміналістики.
9. Розвиток і сучасний стан криміналістики в Україні.
10. Форми використання у криміналістиці даних інших наук.

Практичні завдання

1. Складіть порівняльну таблицю об'єктів дослідження наук кримінально-правової галузі, що вивчають проблеми злочинності і боротьби з нею, з огляду на їх цілі та відповідний предмет.
2. Підготуйте письмові відповіді на такі запитання:
 1. Як у криміналістиці розглядають злочин у діяльнісному аспекті?
 2. Що необхідно з'ясувати в механізмі вчинення злочину у процесі його розкриття?
 3. Чи пов'язані з особою потерпілого і місцем скоєння злочину злочинець і спосіб його діяльності, а також типові версії, які зазвичай висувають за слідами злочину?
 4. Чи сприяє поява слідів під час скоєння злочину змінам в матеріальному середовищі?
 5. Як взаємопов'язані спосіб дії та сліди злочину?

6. Чи може щораз повторюватися в усіх деталях діяльність злочинця, оскільки має відносно стійкий характер?
 7. Чи можна при огляді місця події врахувати в повному обсязі дії злочинця залежно від ситуації, і цей зв'язок має постійний чи різний ступінь кореляції?
 8. Які напрями криміналістичного вивчення злочинної діяльності дають змогу в кожному конкретному випадку сформулювати достатньою мірою комплекс доказів для прийняття процесуального рішення?
3. Підготуйте реферат за темою “Теоретичні засади криміналістики”.
 4. Підготуйте реферат за темою “Становлення і розвиток криміналістики”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Механізм злочину є системою взаємодії реальних об'єктів матеріального світу і тому охоплює:
 - а) явища;
 - б) події та реальні факти;
 - в) людей;
 - г) моменти часу;
 - д) ділянки місцевості та простору;
 - е) предмети, речі;
 - є) механізми і комп'ютерні системи;
 - ж) тварин, об'єкти рослинного світу;
 - з) усі відповіді правильні;
 - и) усі відповіді неправильні;
 - і) не всі відповіді правильні.
2. Стосовно події злочину вирізняють такі закономірності утворення слідів злочину:
 - а) повторюваність процесу виникнення слідів;
 - б) зв'язок між діями злочинця і отриманням злочинного результату;
 - в) зв'язок між способом скоєння злочину і слідами, що виникають як наслідок застосування цього способу;

- г) залежність вибору способу скоєння злочину від конкретних обставин;
- д) зникнення доказів (тобто слідів-відбитків злочину);
- е) зв'язок способу, яким було скоєно злочин, з особою злочинця;
- є) таємність підготовки і вибору засобів скоєння злочину;
- ж) рекогносцирування місця скоєння злочину;
- з) раптовий від'їзд, зміна зовнішності й місця проживання, роботи;
- и) нестандартна поведінка;
- і) невідворотність кари;
- ї) пошук джерела інформації;
- к) усі відповіді правильні;
- л) усі відповіді неправильні;
- м) не всі відповіді правильні.

3. До часткових завдань криміналістики належать:

- а) вивчення об'єктивних закономірностей дійсності, на яких базуються механізми скоєння злочину та виникнення джерел доказової інформації;
- б) розвиток теоретичних засад для розробки нових методів і створення технічних засобів судового дослідження та попередження злочинів;
- в) розробка нових і вдосконалення існуючих техніко-криміналістичних засобів, тактичних прийомів, методичних рекомендацій щодо збирання, дослідження, оцінювання та використання доказів;
- г) розробка заходів припинення вже розпочатого злочину і попередження того, що готується;
- д) розробка слідчих та експертних методів і прийомів виявлення причин злочинності, визначення на їх основі напрямів криміналістичної діяльності;
- е) розробка та вдосконалення організаційних, тактичних і методичних засад попереднього та судового слідства;
- є) активне вивчення і узагальнення слідчої та судової практики;
- ж) розробка автоматизованих інформаційних баз знань для забезпечення прийняття рішень при розслідуванні та попередженні злочинів;
- з) забезпечення швидкого розкриття злочинів, викриття винних;

- и) усі відповіді правильні;
 - і) усі відповіді неправильні;
 - ї) не всі відповіді правильні.
4. Предмет науки криміналістики включає:
- а) закономірності формування, вибору і реалізації способів готування, скоєння і приховування злочину;
 - б) закономірності виникнення і розвитку;
 - в) закономірності виникнення і перебігу процесів стосовно скоєного злочину, що мають значення для розслідування;
 - г) використання в наукових розробках положень законів, інших нормативних матеріалів;
 - д) усі відповіді правильні;
 - е) усі відповіді неправильні;
 - є) не всі відповіді правильні.
5. До принципів криміналістики належать такі:
- а) залежність криміналістичних досліджень від потреб правоохоронних органів;
 - б) зв'язку та наступності концепцій криміналістики, що існували раніше, існують зараз і виникають;
 - в) активного, цілеспрямованого, творчого вивчення криміналістами досягнень інших наук;
 - г) використання і обліку у криміналістичних дослідженнях даних про стан, структуру, динаміку, тенденції розвитку злочинності в Україні та за кордоном;
 - д) шляхи і способи використання набутого злочинним шляхом;
 - е) усі відповіді правильні;
 - є) не все точно;
 - ж) усі відповіді неправильні.
6. Сферами застосування криміналістики є такі:
- а) оперативно-розшукова діяльність;
 - б) попереднє розслідування кримінальних справ;
 - в) судове провадження з кримінальних справ;
 - г) судове провадження з цивільних справ;
 - д) вирішення питань несудового характеру;
 - е) усі відповіді правильні;

- є) усі відповіді неправильні;
- ж) не всі відповіді правильні.

7. До елементів злочинної діяльності належать:

- а) суб'єкти злочинної діяльності;
- б) предмет, жертва посягання;
- в) мотив, мета (суб'єктивна сторона) злочинної діяльності;
- г) результат злочинної діяльності;
- д) способи, засоби, хитрощі злочинної поведінки;
- е) усі відповіді правильні;
- є) не всі відповіді правильні;
- ж) неповний перелік відповідей;
- з) усі відповіді неправильні.

8. Стадії злочинної діяльності такі:

- а) вибір об'єкта;
- б) підбір співучасників;
- в) підбір засобів;
- г) визначення місця і часу скоєння злочину;
- д) розподіл ролей;
- е) залякування чи підкуп потерпілих і свідків;
- є) знищення слідів і засобів скоєння злочину;
- ж) створення алібі;
- з) "відмивання" коштів, здобутих злочинним шляхом;
- и) маскування дій;
- і) усі відповіді правильні;
- ї) не всі відповіді правильні;
- к) усі відповіді неправильні.

Значте неправильну відповідь.

9. До методів вивчення злочинної діяльності належать такі:

- а) аналіз кримінальних справ;
- б) аналіз статистичних даних про злочинність;
- в) аналіз матеріалів засобів масової інформації;
- г) аналіз оперативно-розшукових матеріалів;
- д) аналіз матеріалів наукових досліджень про злочинність;
- е) опитування різних категорій населення з окремих питань злочинності;
- є) протидії розслідуванню;

- ж) усі відповіді правильні;
- з) усі відповіді неправильні;
- и) не всі відповіді правильні.

Література [3–5; 8; 9; 12]

Тема 2. Основи криміналістичної ідентифікації

Питання для самоконтролю

1. Поняття криміналістичної ідентифікації як методу пізнання і одержання доказів при розслідуванні злочинів.
2. Об'єкти ідентифікації та їх ознаки. Види ідентифікації.
3. Встановлення групової належності об'єкта і його доказове значення.
4. Поняття встановлення джерела походження як конкретного предмета, що відображає всі ознаки копіювання і поділу цілого на частини.
5. Поняття криміналістичної діагностики та її значення в розслідуванні злочинів.
6. Положення матеріалістичної діалектики та логіки, які становлять методологічні засади теорії ідентифікації.
7. Ідентифікація за природою об'єктів, що ідентифікуються.
8. Як поділяють криміналістичну ідентифікацію за сферою застосування криміналістичної техніки, за допомогою якої здійснюються окремі та порівняльні дослідження об'єктів, що ідентифікуються?
9. Які закономірності та умови потрібно враховувати при виконанні ідентифікації за уявним образом?
10. Сутність слідчої та експертної ідентифікації.

Практичні завдання

1. Зазначте, за допомогою яких об'єктів можна встановлювати тожність (здійснювати ідентифікацію) і як їх називають.
2. Підготуйте письмові відповіді на такі запитання:
 1. Чи може мати один предмет (речовий доказ) кілька ідентифікаційних полів – сукупностей ідентифікаційних ознак, які відбилися на об'єкті в конкретних умовах відображення?
 2. Чи порівнюють у процесі ідентифікації ознаки ідентифі-

кованого об'єкта з їх відображенням на засобі ідентифікації?

3. Чи є уявний образ, що зберігається в пам'яті людини, засобом ідентифікації при ідентифікації реального об'єкта, який пред'являють для впізнання?
 4. Яким вимогам повинен відповідати певний образ, який може бути засобом ідентифікації у процесі здійснення впізнання?
 5. Яким вимогам повинні відповідати зразки для порівняння, які застосовують (крім засобів ідентифікації та ідентифікованого об'єкта) у процесі ототожнення?
 6. До чого зводиться практична реалізація групофікації у двох порівнюваних об'єктах — індивідуально встановлених предметах за стійкою зовнішньою формою?
 7. До чого зводиться практична реалізація у двох порівнюваних об'єктах — предметах-речовинах (сипких, рідких, газоподібних), наділених лише властивостями — внутрішніми ознаками?
 8. Чим завершується встановлення тотожності за допомогою методу криміналістичної ідентифікації внаслідок неповноти відображення неповторної сукупності ознак в ідентифікованому полі кожного з двох об'єктів?
 9. В яких випадках встановлення групової належності об'єктів є самостійним методом криміналістики і в яких — процесом криміналістичної ідентифікації, що завершується першою стадією — групофікацією?
 10. Яким вимогам повинна відповідати ідентифікаційна ознака?
3. Підготуйте реферат за темою “Загальна методика ідентифікації”.
4. Підготуйте реферат за темою “Теорія ідентифікації”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Наукові засади криміналістичної ідентифікації включають такі теоретичні положення:

- а) індивідуальність об'єктів матеріального світу;
- б) загальний взаємозв'язок об'єктів матеріального світу;

- в) відносна стійкість об'єктів матеріального світу;
 - г) можливість правильного їх аналізу і змін;
 - д) усі відповіді правильні;
 - е) усі відповіді неправильні;
 - є) не всі відповіді правильні.
2. Вимоги законності при ідентифікації виражаються:
- а) у виконанні вимог процесуальних норм;
 - б) у використанні матеріалів, що не викликають сумніву;
 - в) в об'єктивності результатів ідентифікаційного дослідження;
 - г) усі відповіді правильні;
 - д) усі відповіді неправильні;
 - е) окремі відповіді неправильні.
3. Умови ідентифікації включають:
- а) наявність відповідних ототожнюваних і ототожнюючих об'єктів чи їх копій;
 - б) відображення в ототожнюючому об'єкті індивідуальної сукупності ознак;
 - в) сувору послідовність процесу ідентифікації;
 - г) усі відповіді правильні;
 - д) усі відповіді неправильні;
 - е) окремі відповіді неправильні.
4. Умови використання ідентифікаційних ознак включають:
- а) істотність;
 - б) виразність;
 - в) відносну стійкість;
 - г) усі відповіді правильні;
 - д) усі відповіді неправильні;
 - е) окремі відповіді неправильні.
5. Форми ідентифікації людини розмежують за такими чинниками:
- а) слідами рук, ніг, зубів та інших частин тіла;
 - б) фото-, відео- і рентгенівськими зображеннями;
 - в) уявним образом;
 - г) описом ознак;
 - д) рукописними текстами і підписами;

- е) текстами, виготовленими розмножувальною технікою;
- є) фонограмами;
- ж) кістковими залишками;
- з) біологічними виділеннями;
- и) відповіді правильні;
- і) усі відповіді неправильні;
- ї) окремі відповіді неправильні.

6. Ідентифікації не підлягають такі об'єкти:

- а) рідкі;
- б) сипкі;
- в) газоподібні;
- г) порошкоподібні;
- д) усі відповіді правильні;
- е) усі відповіді неправильні;
- є) окремі відповіді неправильні.

7. Групова належність встановлюється:

- а) коли сукупність ознак ідентифікуючого об'єкта недостатня для встановлення тотожності;
- б) коли відсутній ідентифікуючий об'єкт, тотожність якого необхідно встановити;
- в) коли досліджувані об'єкти не мають просторово-фіксованої будови і їх взагалі неможливо ідентифікувати;
- г) коли ідентифікаційний об'єкт набув якісно нової сукупності ознак і встановити тотожність неможливо;
- д) коли механізм слідоутворення не відображає ідентифікуючих ознак конкретного об'єкта;
- е) усі відповіді правильні;
- є) усі відповіді неправильні;
- ж) окремі відповіді неправильні.

8. При встановленні групової належності види досліджень об'єктів такі:

- а) дослідження встановлюваних об'єктів:
 - визначення сутності та призначення предмета;
 - встановлення природи невідомої речовини;
 - встановлення належності кількох об'єктів до однієї чи різних груп;
- б) дослідження встановлюючих об'єктів:

- встановлення способу виготовлення об'єктів;
 - встановлення групової належності (моделі) слідоутворюючого об'єкта;
- в) усі відповіді правильні;
- г) усі відповіді неправильні;
- д) окремі відповіді неправильні.
9. Стадії ідентифікаційного дослідження включають:
- а) попереднє дослідження;
- б) детальне дослідження;
- в) оцінка результатів і формулювання висновків;
- г) оформлення матеріалів дослідження;
- д) усі відповіді правильні;
- е) усі відповіді неправильні;
- є) окремі відповіді неправильні.
10. Форми здійснення ідентифікації поділяються на такі:
- а) процесуальна:
- дізнання, попереднє слідство і судовий розгляд;
 - пред'явлення для впізнання;
 - ідентифікаційні експертизи;
 - огляд;
 - обшук і виїмка;
- б) непроцесуальна:
- оперативно-розшукова і адміністративна діяльність;
 - криміналістичні та оперативні обліки;
 - ідентифікаційні дослідження за оперативними матеріалами;
 - перевірка (встановлення особи) за документами;
 - інші оперативно-розшукові заходи;
- в) усі відповіді правильні;
- г) усі відповіді неправильні;
- д) окремі відповіді неправильні.

Література [11; 12; 14; 19; 42]

Змістовий модуль II. Криміналістична техніка

Тема 3. Загальні положення криміналістичної техніки, її роль у попередженні, розслідуванні та розкритті злочинів

Питання для самоконтролю

1. Складові системи криміналістичної техніки як розділу криміналістики.
2. Джерела криміналістичної техніки.
3. Класифікація криміналістичних засобів і методів.
4. Методи використання криміналістичної техніки.
5. Критерії припустимості та використання технічних засобів і методів у попередньому слідстві.
6. Технічні засоби комплектування валізи слідчого.
7. Основні методи дослідження, які застосовує експерт у лабораторних умовах.

Практичні завдання

1. Наведіть різні погляди щодо виникнення засобів і методів дослідження речових джерел інформації криміналістичної спрямованості.
2. Зазначте відмінності поняття “криміналістична техніка” як розділу криміналістики і як технічних засобів та прийомів у розслідуванні злочинів.
3. Схарактеризуйте основні форми застосування криміналістичної техніки.
4. Наведіть загальні правові засади використання науково-технічних засобів і прийомів, які використовуються для збирання і дослідження доказів, або створення умов, що перешкоджають скоєнню злочину.
5. Зазначте, за якою схемою доцільно відображати у протоколі використання криміналістичної техніки.

6. Охарактеризуйте вимоги, яких необхідно дотримувати при оформленні результатів застосування криміналістичної техніки, позаяк вони забезпечують доказове значення.

7. Підготуйте реферат за темою “Поняття, завдання та джерела криміналістичної техніки”.

8. Підготуйте реферат за темою “Класифікація засобів і методів криміналістичної техніки”.

9. Підготуйте реферат за темою “Техніко-криміналістична оснащеність органів досудового слідства”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Система криміналістичної техніки складається з таких основних галузей:

- а) судова фотографія;
- б) судова кінематографія і відеозапис;
- в) трасологія;
- г) судова балістика;
- д) криміналістичне дослідження письма;
- е) техніко-криміналістичне дослідження документів;
- є) ідентифікація особи за зовнішніми ознаками;
- ж) кримінальна реєстрація;
- з) усі відповіді правильні;
- и) усі відповіді неправильні;
- і) окремі відповіді неправильні.

2. У валізу прокурора-криміналіста входить набір таких технічних засобів:

- а) джерело ультрафіолетового випромінювання ОЛД-41;
- б) металошукач;
- в) прилад для виявлення схованих трупів (газовий аналізатор);
- г) магнітний шукач;
- д) індикатор напруги;
- е) трап для обслідування водоймищ;
- є) речовини для виявлення слідів крові;

- ж) копіюючі засоби;
- з) прилади бачення вночі С-270;
- и) засоби зв'язку та сигналізації;
- і) усі відповіді правильні;
- ї) усі відповіді неправильні;
- й) окремі відповіді неправильні.

Література [10; 19; 28; 32; 35]

Тема 4. Криміналістична (судова) фотографія, відеозапис і кінозйомка

Питання для самоконтролю

1. Сучасні можливості фіксування і дослідження візуальної інформації у практиці розслідування злочинів.
2. Сфера застосування криміналістичної фотографії, значення для фіксації ознак злочину та осіб, що скоїли його, встановлення і доказування суттєвих обставин подій.
3. Загальна характеристика технічних засобів, методів, прийомів і видів криміналістичної фотографії.
4. Засоби, методи і прийоми криміналістичного відеозапису при здійсненні окремих слідчих дій.
5. Технологія складання і зміст плану-сценарію слідчої дії з використанням криміналістичного відеозапису.
6. Особливості оформлення відповідних фототаблиць, відеоплівки як додатків до протоколів слідчих дій.
7. Питання, які вирішують фототехнічна і електроакустична експертизи.
8. Специфіка застосування криміналістичної фотографії і відеозапису в оперативно-розшуковій діяльності.

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте будову дзеркального фотоапарату “Київ-19 М”.
2. Складіть план-сценарій відеозапису слідчої дії в конкретній ситуації.
3. Оформіть отримані фотознімки при здійсненні слідчих дій з використанням фототехніки у вигляді фототаблиці та відеоплівки як додаток до протоколу слідчої дії.

4. Визначте в конкретній ситуації необхідність призначення фототехнічної, електроакустичної експертизи; сформулюйте питання, що розв'язуються експертизою.

5. Підготуйте матеріали для експертних досліджень з урахуванням вимог, що висуваються до цих матеріалів.

6. При фотографуванні трупа використовуються орієнтуюча, оглядова, вузлова і детальна види зйомки. Складіть опис цих видів зйомки і наведіть вимоги до фотографічної фіксації місця події.

7. Підготуйте реферат за темою “Види та методи судово-оперативної фотозйомки”.

8. Підготуйте реферат за темою “Судово-дослідницька фотографія”.

9. Підготуйте реферат за темою “Фотографія слідів на місці їх виявлення”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. До фотографічної фіксації місця події висуваються такі вимоги:

- а) порядок фотозйомки та процедури огляду місця подій повинні бути взаємопов'язані;
- б) фотозйомка повинна передувати іншим методам фіксації;
- в) засоби і методи фотозйомки вибираються залежно від ситуації огляду для забезпечення повноти, всебічності та точності фіксації;
- г) сукупність фотознімків повинна давати повне та зрозуміле уявлення про обстановку злочину;
- д) до внесення якихось змін в обстановку місця події слід фотографувати його загальний вигляд і взаємне розташування об'єктів;
- е) усі відповіді правильні;
- є) усі відповіді неправильні;
- ж) не всі відповіді правильні.

2. Методика фотографування слідів на місці їх виявлення така:

- а) місце виявлення слідів фіксується зйомкою на тлі оточуючих об'єктів;
- б) окремо фіксується кожний слід методом великомасштабної зйомки;
- в) фіксуються деталі та особливості сліду;
- г) фотографується взаємне розташування слідів;
- д) усі відповіді правильні;
- е) усі відповіді неправильні;
- є) не всі відповіді правильні.

3. Об'єкти, їх стан і ознаки при перевірці показань на місці події фіксуються в такій послідовності:

- а) місце або вихідна точка, звідки починається перевірка показань;
- б) окремі ділянки маршруту і розташування учасників слідчої дії;
- в) орієнтири, на які вказує особа, показання якої перевіряються;
- г) місця, де виявлено сліди і предмети;
- д) особливості виявлених слідів і предметів;
- е) усі відповіді правильні;
- є) усі відповіді неправильні;
- ж) не всі відповіді правильні.

Література [12; 13; 32; 55]

Тема 5. Судова трасологія і її практичне використання в розслідуванні та розкритті злочинів

Питання для самоконтролю

1. Поняття, система і завдання криміналістичного слідознавства.
2. Поняття сліду в широкому розумінні та класифікація слідів злочину у криміналістиці.
3. Загальна характеристика механізму утворення слідів людини (гомескопія).
4. Характеристика слідів знарядь злочину та інструментів (механоскопія).
5. Значення і можливості попереднього дослідження слідів при виконанні слідчих дій.

6. Питання, що вирішуються шляхом вивчення слідів при виконанні слідчих дій, перевірки за криміналістичними обліками, попереднього (доекспертного) дослідження, експертиз.
7. Техніко-криміналістичні засоби і прийоми виявлення, фіксації та вилучення мікрослідів.
8. Матеріали, що передаються для експертного дослідження.

Практичні завдання

1. Здійсніть огляд об'єктів – слідоносіїв, у тому числі мікрооб'єктів.

2. Зафіксуйте результати огляду у протоколі слідчої дії.

3. Визначте за відбитками типи, види, деталі папілярних візерунків рук.

4. Схарактеризуйте види слідів у трасології.

5. Сформулюйте кілька діагностичних та ідентифікаційних питань, що вирішуються дактилоскопічною експертизою.

6. Складіть фрагмент описової частини протоколу огляду холодної зброї.

7. Стверджується, що доріжка слідів ніг має діагностичне значення. Обґрунтуйте, до якого висновку дозволяють дійти дані про її елементи.

8. Підготуйте реферат за темою “Виявлення, фіксація і вилучення слідів рук”.

9. Підготуйте реферат за темою “Поняття трасології та її значення”.

10. Підготуйте реферат за темою “Основи дактилоскопії”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Трасологія базується на таких наукових дослідженнях:
 - а) об'єкти матеріального світу індивідуальні. Кожний об'єкт індивідуальний і тотожний тільки собі;
 - б) за певних умов зовнішня будова одного об'єкта може відбитися на іншому. За матеріально фіксованими слідами можна ідентифікувати об'єкт, який їх залишив;
 - в) об'єкти відносно стійкі. Об'єктами механічної контактної взаємодії можуть бути тільки тверді тіла, які мають доволі стійкі зовнішні ознаки;
 - г) відбиття у сліді зовнішньої будови предмета є перетвореним (має вид негативу);
 - д) усі відповіді правильні;
 - е) усі відповіді неправильні;
 - є) не всі відповіді правильні.

2. У трасології за слідами можна встановити:
 - а) індивідуальну тотожність об'єкта, що залишив слід (ідентифікувати об'єкт);
 - б) групову належність об'єктів (тип, клас, рід, вид, різновид);
 - в) механізм і умови виникнення слідів, слідоутворення (вид сліду, напрямок і кут взаємодії об'єктів);
 - г) окремі обставини злочинної події;
 - д) усі відповіді правильні;
 - е) усі відповіді неправильні;
 - є) не всі відповіді правильні.

3. Поверхневі сліди рук виявляють так:
 - а) оглядом у проникаючому світлі (якщо об'єкт огляду прозорий);
 - б) обробкою поверхні дактилоскопічними порошками;
 - в) окурюванням парами йоду;
 - г) з використанням хімічних реактивів (розчинів азотнокислого срібла, алоксану, нінгідрину);
 - д) усі відповіді правильні;
 - е) усі відповіді неправильні;

є) не всі відповіді правильні.

Література [8; 9; 19; 40]

Тема 6. Криміналістична балістика і дослідження холодної зброї

Питання для самоконтролю

1. Судова балістика як розділ криміналістики.
2. Сліди застосування вогнепальної зброї при скоєнні злочину та їх значення при розслідуванні.
3. Види вогнепальної зброї.
4. Механізм пострілу та виникнення його слідів.
5. Правила огляду, фіксації та вилучення вогнепальної зброї на місці події.
6. Виявлення, фіксація та вилучення слідів використання нарізної та мисливської нарізної зброї.
7. Попереднє дослідження слідів використання вогнепальної зброї. Визначення напрямку і дистанції пострілу.
8. Призначення судово-балістичної експертизи.
9. Об'єкти дослідження холодної зброї.
10. Загальні конструктивні ознаки холодної зброї.

Практичні завдання

1. Поясніть механізм утворення слідів на кулях і гільзах у момент пострілу з нарізної зброї.
2. Зробіть схематичний малюнок слідів від нарізної зброї, які залишаються на кулях; покажіть елементи її будови і основні сліди на ній.
3. Охарактеризуйте правила огляду і фіксації холодної зброї.
4. Зазначте відмінності балістики криміналістичної та військової.
5. Охарактеризуйте ідентифікаційні та дослідницькі завдання, що розв'язуються балістичними дослідженнями.
6. Охарактеризуйте зв'язок судової балістики з іншими розділами криміналістики, зокрема трасологією, теорією криміналістичної ідентифікації, і встановлення групової належності судовою медициною, судовою хімією.

7. Підготуйте реферат за темою “Поняття, класифікація і ознаки холодної зброї”.

8. Підготуйте реферат за темою “Криміналістичне дослідження слідів пострілу та їх значення в розкритті злочинів”.

9. Підготуйте реферат за темою “Можливості судово-балістичної експертизи”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. До об'єктів судово-балістичного дослідження належать:
 - а) ручна вогнепальна зброя;
 - б) окремі частини та приналежності зброї;
 - в) боєприпаси;
 - г) сліди пострілу (сліди застосування зброї);
 - д) засоби та інструменти, що застосовувалися для спорядження набоїв або виготовлення снарядів;
 - е) усі відповіді правильні;
 - є) усі відповіді неправильні;
 - ж) не всі відповіді правильні.

2. До слідів застосування зброї належать:
 - а) стріляні снаряди;
 - б) гільзи;
 - в) пижі;
 - г) частинки речовин, що утворюються при згорянні пороху і викидаються з каналу ствола зброї;
 - д) сліди, що утворюються на стріляних кулях і гільзах;
 - е) сліди-ушкодження від снаряда на ураженому об'єкті;
 - є) відкладення кіптяви від пострілу на тілі (найчастіше на руці) особи, що стріляла;
 - ж) усі відповіді правильні;
 - з) усі відповіді неправильні;
 - и) не всі відповіді правильні.

3. На гільзах, відстріляних з автоматичної зброї, сліди утворюються:
 - а) на капсулі – слід від бійка ударника у вигляді вм'ятини і сліди переднього зрізу затвора-борозенки і валика;

- б) на дінці гільзи — слід відбивача;
- в) на ребрі та дні кільцевого паза — сліди від зачіпки викидача;
- г) на корпусі гільзи — сліди патронника у вигляді поздовжніх трас і дрібних вм'ятин від країв кожуха затвора;
- д) усі відповіді правильні;
- е) усі відповіді неправильні;
- є) не всі відповіді правильні.

Література [14; 19; 20; 35; 49; 57]

Тема 7. Криміналістична ідентифікація людини за зовнішніми ознаками

Питання для самоконтролю

1. Природничонаукові засади криміналістичного вчення про ознаки зовнішності людини.
2. Класифікація ознак зовнішності.
3. Метод словесного портрету та його значення.
4. Виготовлення об'єктивних портретів.
5. Підготовка і призначення криміналістично-портретної експертизи.
6. Система опису прикмет зовнішності людини.
7. Експертне ототожнення особи за фотозображенням (портретно-криміналістична експертиза).
8. Види ідентифікації людини за ознаками зовнішності.
9. Методи оперативних працівників для ідентифікації особи під час оперативно-розшукових заходів.
10. Відмінність особливої прикмети та помітної ознаки.

Практичні завдання

1. Обґрунтуйте наукові засади криміналістичного дослідження ознак зовнішності людини.

2. Зазначте джерела інформації для складання словесного портрету, виготовлення суб'єктивного портрету.

3. Зазначте обставини, що впливають на сприйняття, запам'ятовування і відтворення ознак зовнішності людини.

4. Наведіть правила складання словесного портрету.

5. Опитайте потерпілих, свідків (з кола студентів) про зовнішність людини, яка скоїла злочин, і зафіксуйте ознаки зовнішності в робочих зошитах.

6. Охарактеризуйте інформацію, яку надає татуювання, про певні психологічні та психічні особливості особи.

7. Підготуйте реферат за темою “Методи і засоби фіксації ознак зовнішності людини”.

8. Підготуйте реферат за темою “Криміналістична діагностика татуювань”.

9. Підготуйте реферат за темою “Виготовлення суб’єктивних портретів”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Розрізняють такі методи відтворення зовнішності розшукуваного за показаннями очевидців і потерпілих:

- а) синтетичні портрети (виготовляються з елементів фотозображень різних осіб шляхом підбирання та компонування);
- б) рисовані портрети;
- в) фоторобот;
- г) ідентифікаційні комплекси рисунків (ІКР) — діапозитивів;
- д) комп’ютерний фоторобот;
- е) усі відповіді правильні;
- є) усі відповіді неправильні;
- ж) не всі відповіді правильні.

2. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності здійснюється:

- а) за матеріально фіксованими зображеннями;
- б) за ідеальними слідами (уявними образами);
- в) за описом прикмет;
- г) усі відповіді правильні;
- д) усі відповіді неправильні;
- е) не всі відповіді правильні.

3. Залежно від малюнка татуювання та його змістового значення можна отримати таку інформацію про особу його носія:

- а) віросповідання;
- б) психологічний стан (скорбота, надія, безвихідь);
- в) особисті якості (сильний, жорстокий, незалежний);
- г) схильний до втечі з ВТУ, припинення чи продовження злочинної діяльності;
- д) особистісні установки (злісне порушення режиму утримання);
- е) ставлення до оточення, адміністрації ВТУ, держави, закону та правоохоронних органів;
- є) наявність негативних звичок (алкоголік, наркоман);
- ж) усі відповіді правильні;
- з) усі відповіді неправильні;
- и) не всі відповіді правильні.

Література [9; 14; 19; 40; 57]

Тема 8. Криміналістичне дослідження почерку і документів

Питання для самоконтролю

1. Поняття документів, їх види і значення при розслідуванні злочинів.
2. Правила огляду документів.
3. Ознаки внесення змін до тексту документів (підчищення, дописування, витравлювання).
4. Ознаки заміни фотографічних карток та інших фрагментів документів.
5. Ознаки підробки відбитків печаток і штампів.
6. Призначення техніко-криміналістичної експертизи документів.
7. Поняття письма і почерку та їх значення при розслідуванні злочинів.
8. Ідентифікаційні ознаки почерку.
9. Неідентифікаційні питання, що вирішуються при дослідженні письма.
10. Підготовка та призначення почеркознавчої експертизи.

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте правила поводження з документами — речовими доказами при їх огляді.

2. Складіть протокол огляду документа — речового доказу.
3. Зазначте основні питання, що вирішуються техніко-криміналістичною експертизою документів.
4. Наведіть (письмово) ознаки друкарських машинок, які відбиваються у друкованих текстах.
5. Охарактеризуйте процеси підготовки і призначення експертизи друкованих текстів.
6. Отримайте рукописні тексти і за допомогою зразків складіть розшукову таблицю з розробкою загальних і окремих ознак почерку.
7. Охарактеризуйте вимоги, що висуваються до вільних зразків почерку.
8. Охарактеризуйте вимоги, що висуваються до експериментальних зразків почерку.
9. Зазначте особливості призначення авторознавчої експертизи.
10. Відшукайте текст з ознаками почерку, зазначеними в розшуковій таблиці.
11. Підготуйте реферат за темою “Значення ознак письма для судово-почеркознавчої експертизи”.
12. Підготуйте реферат за темою “Методика судово-почеркознавчої експертизи”.
13. Підготуйте реферат за темою “Сутність техніко-криміналістичного дослідження документів”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Експертиза реквізитів документів розв’язує такі основні завдання:

- а) встановлює особливості виготовлення друкарських засобів і їх відбитків;
- б) встановлює факт і спосіб внесення змін до документа;
- в) виявляє залиті, замазані, вицвілі та інші слабо видимі або невидимі тексти на різних матеріалах, а також тексти на обгорілих документах за умови, що папір не перетворився на попіл;
- г) встановлює тип, модель друкарської техніки;
- д) ідентифікує печатки, штампи, факсиміле за їх відбитками;
- е) ідентифікує засоби розмножувальної техніки за їх відбитками;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) усі відповіді неправильні;
- з) не всі відповіді правильні.

2. Розрізняють такі групи рухів, що використовуються для вивчення окремих ознак почерку:

- а) форму траєкторії рухів при виконанні письмових знаків та їх елементів (дуго-, кругло-, петлеподібна);
- б) напрямок рухів (зліва направо, справа наліво, право- чи лівокружний);
- в) протяжність рухів;
- г) спосіб початку (з крапки, завитка, петлі) та закінчення руху;
- д) вид з'єднання елементів у літері (примикаючий, інтервальний);
- е) кількість рухів;
- є) послідовність рухів;
- ж) складність рухів;
- з) усі відповіді правильні;
- и) усі відповіді неправильні;
- і) не всі відповіді правильні.

3. До графічних ознак підпису належать:

- а) розчерк (напрямок завершального штриха);
- б) співвідношення рядків основи письма та верхніх закінчень штрихів;
- в) гладіолаж (зменшення розміру штрихів до кінця підпису);
- г) положення підпису відносно тексту документа (топографічна ознака);

- д) усі відповіді правильні;
- е) усі відповіді неправильні;
- є) не всі відповіді правильні.

Література [9; 14; 18; 20; 56; 57]

Тема 9. Криміналістичні обліки, їх види і можливості в розкритті злочинів

Питання для самоконтролю

1. Поняття і значення кримінальної реєстрації.
2. Використання криміналістичних обліків у розкритті злочинів.
3. Види криміналістичних обліків.
4. Порядок ведення дактилоскопічного обліку.
5. Типи папілярних візерунків пальців рук.
6. Правила техніки дактилоскопії.
7. Правила виведення основної і додаткової частин дактилоскопічної формули.
8. Призначення дактилоскопічного та алфавітного криміналістичного обліку.
9. Дактилоскопія трупа.
10. Об'єкти кримінальної реєстрації та криміналістичного обліку.

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте систему зберігання та концентрації інформації в органах МВС після заміни на магнітні носії (диски, дискети) карток, які раніше були виготовлені на паперових носіях.

2. Зазначте відмінності ведення криміналістичного обліку в управлінні оперативної інформації МВС України та головних управлінь і управлінь МВС України в областях.

3. Зазначте, які об'єкти підлягають кримінальній реєстрації та криміналістичному обліку.

4. Охарактеризуйте методи кримінальної реєстрації та криміналістичного обліку.

5. Проаналізуйте форми концентрації та зберігання інформації у практиці кримінальної реєстрації.

6. Зазначте, які підрозділи органів внутрішніх справ України здійснюють кримінальну реєстрацію.

7. Зазначте, які обмежені відомості про злочинця, який зник з місця події і переховується, містяться в обліках і АБД (алфавітний облік злочинців).

8. Підготуйте реферат за темою “Основні види криміналістичного обліку”.

9. Підготуйте реферат за темою “Проблеми вдосконалення криміналістичного обліку ознак і властивостей осіб, які скоїли злочин”.

10. Підготуйте реферат за темою “Поняття і значення кримінальної реєстрації”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Кримінальній реєстрації та криміналістичному обліку підлягають такі об'єкти:

- а) невідомі злочинці, які переховуються від суду, слідства і відбування покарання;
- б) обвинувачувані, яких було заарештовано;
- в) особи, затримані за бродяжництво і жебракування;
- г) особи, які скоїли злочин, але звільнені від кримінальної відповідальності та покарання на підставах, передбачених законом;
- д) засуджені особи;
- е) особи, які зникли безвісти;
- є) невпізнані трупи осіб, які загинули внаслідок злочинів, нещасних випадків;
- ж) крадена, втрачена, вилучена та добровільно здана зброя;
- з) кулі, гільзи, набої зі слідами зброї, виявлені на місці події незакритого злочину;
- и) способи скоєння злочинів, які залишаються нерозкритими;
- і) усі відповіді правильні;

- ї) усі відповіді неправильні;
- й) не всі відповіді правильні.

2. У міських, районних, транспортних органах внутрішніх справ здійснюють облік:

- а) речей крадених, загублених, вилучених у затриманих;
- б) автотранспортних засобів (власники яких невідомі);
- в) слідів пальців рук з місць нерозкритих злочинів (зберігаються фотознімки);
- г) усі відповіді правильні;
- д) усі відповіді неправильні;
- е) не всі відповіді правильні.

Література [8; 17; 19; 38; 44]

Змістовий модуль III. Криміналістична тактика

Тема 10. Загальні положення криміналістичної тактики

Питання для самоконтролю

1. Поняття версії як методу пізнання при розкритті та розслідуванні злочинів.
2. Види версій.
3. Правила побудови версій.
4. Аналіз версій (результати наслідків).
5. Правила перевірки версій.
6. Використання версій при виконанні окремих слідчих дій, планування розслідування загалом.
7. Поняття, завдання і роль криміналістичної тактики в розслідуванні злочинів.
8. Принципи криміналістичної тактики.
9. Взаємозв'язок криміналістичної тактики та криміналістичної техніки, методики розслідування злочинів.
10. Поняття тактичних прийомів як елементів криміналістичної тактики.
11. Поняття тактичних операцій і тактичних комбінацій.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Пізнавальна роль версій у процесі розслідування злочину та досягнення об’єктивної істини”.

2. Підготуйте реферат за темою “Тактичне рішення та його вплив на слідчу ситуацію”.

Задачі

1. Поблизу 12-поверхового житлового будинку було виявлено труп молодій особи з проломами черепа і ознаками багатьох переломів ребер і кінцівок. Опитуванням очевидців було встановлено, що потерпілим є Осипов М. І., який впав з балкону квартири № 32 на восьмому поверсі, де він мешкав один.

Завдання: висуньте версії щодо смерті і падіння Осипова, у ракурсі перевірки яких буде здійснено огляд місця події, призначення судово-медичної експертизи, допит свідків.

2. До РУГУВС Києва 4 вересня звернулася Мещерякова Н. П. із заявою про те, що її чоловік Мещеряков В. В. 1 вересня пішов на роботу і не повернувся. Працює він заступником директора приватного універсального магазину. На думку Мещерякової, її чоловік міг стати жертвою злочину.

Завдання: висуньте версії щодо зникнення Мещерякова В. В., у ракурсі яких перевірятиметься заява.

3. За кримінальною справою в державному магазині “Продукти” було призначено документальну ревізію, у результаті якої виявлено недостачу різних продуктів харчування на значну суму.

Завдання: висуньте версії щодо причин виникнення недостачі, для перевірки якої будуть здійснені слідчі дії та оперативно-розшукові заходи.

Література [15; 17; 19; 21; 35; 53]

Тема 11. Тактика огляду місця події

Питання для самоконтролю

1. Поняття огляду місця події та його значення як способу одержання доказів.
2. Види та принципи огляду.
3. Механізм відображення злочину в навколишній матеріальній обстановці.
4. Стадії огляду місця події. Тактичні завдання огляду.

5. Підготовка до огляду місця події.
6. Негативні обставини та їх значення в розслідуванні злочину.
7. Фіксація результатів огляду місця події.
8. Тактика огляду місця події.
9. Первинний зовнішній огляд трупа на місці його виявлення. Питання, що вирішуються за допомогою огляду трупа.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Тактика огляду місця події”.
2. Підготуйте реферат за темою “Системи тактичних прийомів при фальшивому відображенні події злочину”.
3. Підготуйте реферат за темою “Фіксація результатів огляду місця події”.

Задачі

1. Слідчий Солом'янського РУТУ МВС м. Києва Сидоренко о 21.00 29 березня 2002 р. прибув на місце події до квартири громадянина Морозова Г. Н., 36 років. Морозова було знайдено мертвим із наскрізним вогнепальним пораненням голови. Труп лежав на підлозі. Біля його ніг було знайдено револьвер. У коридорі виявлено сліди босих ніг, на яких була кров. Підлога не фарбована. Пострілу із сусідньої квартири ніхто не чув.

Завдання: за певною інформацією про характер події ще до початку огляду місця події, а також повідомленнями про злочин, оперативними даними складіть криміналістичний план дій. Оглянувши місце події, вирішіть, які об'єкти треба оглядати, щоб можна було судити про відображений об'єкт, виявіть якнайбільше слідів злочину і речових доказів, визначте належність доказів. Розкрийте (письмово) певні вимоги до протоколу огляду місця події.

2. Оперативно-слідча група прибула на місце події до квартири громадянина Іванова К. А., 48 років. Іванова К. А. було знайдено мертвим. Огляд трупа здійснювався у присутності двох понятих і за участю судово-медичного експерта згідно зі ст. 192 КПК України. Під час огляду трупа було встановлено фактичні дані, доступні безпосе-

редньому спостереженню і зафіксовано за допомогою науково-технічних засобів обстановку місця події.

Завдання: дати загальну характеристику місця події (місце знаходження, його оточення, розмір та інші відомості про квартиру, наявність і кількість дверей, вікон, їх стан, а також об'єктів, що перебувають на місці події). Занесіть відповідні дані до протоколу огляду місця події, враховуючи, що огляд трупа здійснювався під час огляду місця події, і додатково супроводжуючи протокол складанням загального простого плану приміщень і схематичного плану кімнати, де треба вказати місце, де лежав труп.

3. Слідчо-оперативна група прибула на місце події в лісосмугу поблизу залізничної станції “Святошин”. В яру було знайдено труп Лук'янової Т., 20 років. Було оглянуто місце події та труп. Ознаки насилля відсутні. У вбитої був паспорт, гроші — 53 грн, а в кишені — ліки від хвороби серця.

Завдання: скласти повний протокол огляду місця події слідчо-оперативної групи, яка проводить завершальну частину огляду місця події. Завершіть оформлення протоколу у вказаний викладачем термін і здайте його для перевірки.

Література [8; 15; 18; 23]

Тема 12. Тактика обшуку і виїмки

Питання для самоконтролю

1. Обшук і виїмка як засоби одержання доказів при розслідуванні злочинів.
2. Підготовка до обшуку у приміщенні.
3. Здійснення особистого обшуку.
4. Тактичні прийоми виявлення місця приховування.
5. Особливості виїмки поштово-телеграфної кореспонденції.
6. Особливості обшуку в готелях, гуртожитках.
7. Особливості обшуку на місцевості.
8. Фіксація результатів обшуку і виїмки.
9. Підстави обшуку і виїмки згідно з конституційним правом кожної людини на особисту недоторканність, конституційних гарантій недоторканності житла, таємниці листування, телеграфної та іншої кореспонденції.
10. Види та завдання обшуку і виїмки.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Тактика обшуку у приміщенні та на місцевості”.
2. Підготуйте реферат за темою “Особливості тактики групового та повторного обшуку і здійснення виїмки”.
3. Підготуйте реферат за темою “Системи тактичних прийомів обшуку”.

Задачи

1. На Південному вокзалі в Києві за підозрою в перевезенні наркотиків працівники міліції затримали жителя міста Кіреєва А. М. При затриманні у Кіреєва було виявлено і вилучено валізу з 10 кг макової соломки і 5 пістолетними набоями калібром 9 мм. Кіреєв пояснив, що макову соломку везе зі Львова для особистого споживання. Наявність набойів він пояснити не зміг. Встановлено, що Кіреєв є студентом електромеханічного технікуму і проживає в кімнаті № 23 гуртожитку технікуму. Порушено кримінальну справу.

Завдання:

- складіть письмовий план проведення обшуку у Кіреєва;
- підготуйте проведення обшуку в житловій кімнаті підозрюваного.

2. За кримінальною справою про розкрадання грошей групою керівників-підприємців було встановлено, що керівник приватного підприємства “Дніпро” Лисенко І. С. укладав фіктивні договори на продаж бензину, використовуючи підроблені документи про наявність великих партій бензину. З метою вилучення цих та інших документів було вирішено здійснити обшук на робочому місці Лисенка І. С.

Завдання:

- складіть письмовий план проведення обшуку робочого місця Лисенка І. С.;
- підготуйте проведення обшуку робочого місця Лисенка І. С.

3. За кримінальною справою про розкрадання нафтових продуктів з нафтопереробної бази встановлено, що керівник цього підприємства за допомогою фальсифікованих документів занижував об'єм нафти, що надходила для переробки. З метою вилучення документів було вирішено залучити спеціаліста для участі у проведенні обшуку і виїмки, використання аналітичних пошукових технічних засобів і засобів фіксації, що сприяло б виявленню схованки.

Завдання:

- складіть письмовий план проведення обшуку;
- складіть протокол обшуку.

Література [10; 15; 18; 28; 35; 46; 54]

Тема 13. Тактика призначення і проведення судових експертиз

Питання для самоконтролю

1. Мета і форми використання спеціальних знань у розкритті та розслідуванні злочинів.
2. Поняття, значення та різновиди судових експертиз.
3. Процесуальні та організаційні питання призначення експертиз (вибір моменту призначення експертиз, експертної установи або експерта, формулювання питань експерту).
4. Криміналістична експертиза та її різновиди.
5. Підготовка і призначення криміналістичної експертизи.
6. Поняття і різновиди зразків для порівняльного дослідження.
7. Тактичні прийоми одержання зразків для порівняльного дослідження і особливості фіксації процесу їх одержання.
8. Права та обов'язки експерта.
9. Процес експертного дослідження, його стадії.
10. Оцінка та використання слідчим висновку експерта у кримінальному процесі.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Процесуальні та організаційні питання призначення експертиз”.

2. Підготуйте реферат за темою “Основи підготовки, призначення та проведення судових експертиз”.

3. Підготуйте реферат за темою “Оцінка та використання висновку у кримінальному процесі”.

Задача

1. За кримінальною справою з дорожньо-транспортної події щодо зіткнення двох транспортних засобів при попутному рухові з перекиданням транспортного засобу “Волга” на великій швидкості, у результаті тяжкості тілесних ушкоджень настала смерть водія цього автомобіля. Для правильного вирішення справи слідчі призначили судово-автотехнічну експертизу.

Завдання:

- зазначте, чи правильно слідчий призначив вид експертизи та чи виправданим було її призначення з урахуванням наведених раніше обставин з кримінальної справи;
- зазначте, які основні питання мають бути порушені слідчим для вирішення їх судово-автотехнічною експертизою.

Література [9; 12; 18; 19; 26; 57]

Тема 14. Тактика пред’явлення для впізнання та відтворення обстановки й обставин події

Питання для самоконтролю

1. Пред’явлення для впізнання як засіб одержання доказів, його види.
2. Загальні правила пред’явлення для впізнання.
3. Підготовка до пред’явлення для впізнання: особливості допиту особи, яка має впізнавати; підбір об’єктів впізнання, складання плану підготовки і проведення пред’явлення для впізнання.
4. Тактичні прийоми пред’явлення для впізнання живих осіб, трупів, предметів, тварин, помешкань і ділянок місцевості в натурі.
5. Основний і допоміжні засоби фіксації процесу і результатів пред’явлення для впізнання.
6. Поняття, види та завдання відтворення обстановки і обставин події, здійснюваного у формі перевірки й уточнення показань на місці події та слідчого експерименту.
7. Тактичні правила перевірки й уточнення показань на місці.

8. Фіксація процесу і результатів перевірки й уточнення показань на місці.
9. Тактичні правила підготовки і проведення слідчого експерименту.
10. Фіксація умов, ходу та результатів слідчого експерименту.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Процес і тактичні правила пред’явлення для впізнання”.

2. Підготуйте реферат за темою “Особливості пред’явлення для впізнання предметів і тварин”.

3. Підготуйте реферат за темою “Тактика проведення слідчого експерименту і особливості перевірки показань на місці”.

Задачі

1. За кримінальною справою про крадіжку з квартири свідок Савченко Л. К. дав показання про те, що в день крадіжки він бачив, як з під'їзду будинку виходила молода особа з двома чемоданами. Свідок виявив впевненість, що зможе впізнати її. За тиждень у цьому ж районі при спробі проникнути до квартири було затримано Голенка А. І., що за ознаками зовнішності був схожий з особою, яку описав Савченко Л. К.

Завдання:

- скласти письмовий план пред’явлення для впізнання Голенка А. І.;
- виконати навчальне пред’явлення для впізнання на аудиторному занятті.

2. За кримінальною справою про розбійний напад на квартиру гр. Громовенко Л. І., у результаті якого вона дістала тяжкі тілесні ушкодження і непритомною була доставлена в лікарню, обвинувачений Куранов визнав себе винним і дав детальні показання про скоєння злочину. Для всебічного дослідження обставин нападу слідчий вирішив відтворити обстановку і обставини події за участю обвинувачуваного із використанням манекену.

Завдання:

- скласти письмовий план відтворення обстановки і обставин події;
- на аудиторному занятті провести відтворення обстановки і обставин події і скласти протокол.

Література [17; 19; 22; 47; 52; 53]

Тема 15. Тактика допиту

Питання для самоконтролю

1. Поняття, завдання і види допиту.
2. Процесуальні, криміналістичні, психологічні та морально-етичні засади допиту.
3. Підготовка до допиту, його організаційне і технічне забезпечення.
4. Загальні тактичні прийоми допиту на різних його етапах.
5. Постановка питань особі, яка допитується, їх види.
6. Особливості тактики допиту за участю спеціаліста, перекладача та адвоката.
7. Допит потерпілих і свідків.
8. Допит підозрюваного і обвинувачуваного.
9. Очна ставка.
10. Оцінка і використання показань допитаних осіб у подальшому розслідуванні злочинів.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Зміст тактики допиту”.
2. Підготуйте реферат за темою “Тактика очної ставки. Перехресний допит”.
3. Підготуйте реферат за темою “Допит неповнолітніх”.

Задачі

1. На підставі заяви гр. Грищенка С. П. і його пояснень порушено кримінальну справу про розбійний напад, у результаті якого у Гриценка одна особа під загрозою ножа відібрала золотий перстень і 3000 грн.

Завдання:

- складіть письмовий план допиту потерпілого;
- підготуйтеся до допиту потерпілого на аудиторному занятті (зі складанням протоколу допиту).

2. Потерпілий Грищенко на допиті дав показання про те, що на кінцевій зупинці автобуса № 220 до нього підійшов Гарин О. Ф. (вчилися у паралельних класах) і попросив у борг 100 грн. Грищенко С. П. відмовив. Тоді Гарин вийняв з кишені ножа, почав ним погрожувати і витягнув із внутрішньої кишені Грищенка гаманець, з якого забрав 3000 грн. Після цього Гарин зняв з руки Грищенка золотий перстень, сів в автобус № 220 і поїхав. Працівники карного розшуку встановили місце проживання Гарина і затримали його.

Завдання:

- скласти письмовий план допиту підозрюваного;
- підготуватись до проведення допиту підозрюваного у формі ділової гри на аудиторному занятті (зі складанням протоколу допиту).

Література [7–9; 15; 18; 19; 35]

Змістовий модуль IV. Методика розслідування окремих видів і груп злочинів (криміналістична методика)

Тема 16. Загальні положення криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів

Питання для самоконтролю

1. Поняття і структура криміналістичної методики, її місце в системі криміналістики.
2. Структура методики розслідування злочинів окремого виду.
3. Криміналістична характеристика злочинів окремого виду та її значення для розслідування.
4. Типові слідчі ситуації та їх роль у побудові методик розслідування злочинів окремих видів.
5. Об'єкт дослідження методики розслідування.
6. Завдання методики розслідування.
7. Криміналістичне вчення про розкриття злочинів.
8. Основи взаємодії та інформаційного забезпечення в методиці розслідування злочинів.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Структура і зміст методики розслідування окремих видів злочинів”.
2. Підготуйте реферат за темою “Криміналістична характеристика майнових злочинів”.
3. Підготуйте реферат за темою “Криміналістична характеристика злочинів проти особи”?
4. Підготуйте письмові відповіді на такі запитання:
 1. Що вивчає криміналістична методика і з якою метою?
 2. Які структурні елементи містить криміналістична методика?
 3. Які існують структурні елементи методики розслідування злочинів окремого виду?
 4. Якими можуть бути напрями практичного використання кожного елемента криміналістичної характеристики злочинів при розслідуванні кримінальної справи?
 5. Як у криміналістичній літературі розглядається питання про типові слідчі ситуації та їх роль у побудові методик розслідування злочинів окремих видів? Відповідь обґрунтуйте.
 6. У чому полягає сутність поняття слідчої ситуації в широкому і вузькому значенні?
 7. Що дозволяє при розслідуванні злочинів різних видів використання слідчої ситуації тільки в інформаційному аспекті?

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Розшукова діяльність при розслідуванні різних видів злочинів передбачає комплекс таких дій:
 - а) спрямованих на створення умов, що ускладнюють перебування особи, яка переховується, на нелегальному становищі, перешкоджають їй перебувати в певному місці, вільно пересуватися;
 - б) спрямованих на створення обстановки, що змушує того, хто переховується, шукати зв'язків з оточенням, змінювати місце перебування і тим самим демаскувати себе;

- в) спрямованих на створення в особи, яку розшукують, суб'єктивного уявлення про процес розслідування і розшукову діяльність шляхом суворого дотримання вимог щодо неприпустимості розголошення даних досудового слідства;
- г) використання можливостей впливу на особу, яку розшукують, через її оточення з метою схилити до явки з повинною;
- д) усі відповіді правильні;
- е) усі відповіді неправильні;
- є) не всі відповіді правильні.

2. На початковому етапі розкриття злочинів по “гарячих слідах” визначальне значення має застосування комплексу таких криміналістичних прийомів:

- а) вивчення окремих слідів злочину;
- б) вивчення комплексу слідів (матеріальних та ідеальних);
- в) порівняльного аналізу даних вивчення слідів і оперативно-розшукової інформації;
- г) порівняльного аналізу даних вивчення слідів і моделей аналогічних типових ситуацій;
- д) з'ясування причини розбіжностей (суперечностей) між даними вивчення слідів та іншими джерелами інформації;
- е) перевірки висунутих у зв'язку із суперечностями слідчих версій шляхом здійснення відповідних слідчих дій та оперативно-розшукових заходів;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) усі відповіді неправильні;
- з) не всі відповіді правильні.

Література [9; 46; 49–51; 58]

Тема 17. Методика розслідування злочинів, пов'язаних з наркотиками

Питання для самоконтролю

1. Криміналістична характеристика злочинів, пов'язаних з наркотичними засобами, психотропними речовинами та прекурсорами.
2. Особливості порушення кримінальної справи. Вимоги до первісного матеріалу про злочин цієї категорії.
3. Слідчі та оперативно-розшукові заходи на початковому етапі розслідування. Планування розслідування.

4. Слідчі та інші дії на подальших етапах розслідування.
5. Вивчення особистості обвинуваченого, встановлення обставин, що сприяють скоєнню злочинів цієї категорії, та застосування слідчим профілактичних заходів.
6. Встановлення під час розслідування причин і умов, що сприяли скоєнню злочинів, пов'язаних з наркотичними засобами, і вжиття заходів їх попередження.
7. Типові слідчі ситуації при розслідуванні слідчим незаконного виготовлення, придбання, зберігання, пересилання або збуту наркотичних заходів.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Дії органів дізнання при виявленні злочинів, пов'язаних з наркотиками”.
2. Підготуйте реферат за темою “Тактика огляду місця проживання затриманого за скоєний злочин, пов'язаний з наркотиками”.
3. Підготуйте реферат за темою “Особливості тактики допиту підозрюваного за скоєння злочину, пов'язаного з наркотиками”.

Задачі

1. У північному тунелі вокзалу ст. “Київ-пас” 14 лютого 1999 р. працівники міліції затримали гр. Куценка І. І., в якого вилучили дві валізи з маковою соломкою загальною масою 24 кг.

Зібраний первинний матеріал надійшов до слідчого відділення:

1. Рапорт оперуповноваженого карного розшуку.
2. Протокол вилучення і огляду двох валіз Куценка І. І. з речовиною рослинного походження бурого кольору масою 12 кг кожна.
3. Протокол відібрання зразків для попереднього дослідження рослинної речовини з кожної валізи.
4. Довідка спеціаліста про те, що вилучена у Куценка рослинна речовина є наркотичним засобом — маковою соломкою.
5. Письмове пояснення Куценка про те, що макову соломку він придбав на базарі в м. Стрий Львівської області для продажу у зв'язку з тяжким матеріальним становищем.

6. Протокол особистого огляду Куценка.
7. Довідка медичного обстеження, відповідно до якої Куценко не перебував у стані наркотичного сп'яніння.
8. Письмові пояснення Шевченка Л. С. і Слободян В. П. про те, що вони як поняті були присутні при вилученні та огляді валіз Куценка та відібранні зразків рослинної речовини для дослідження.

Завдання:

- проаналізуйте первісний матеріал і прийміть аргументоване рішення про порушення кримінальної справи;
- складіть письмовий план початкових слідчих та інших дій;
- розв'яжіть питання взаємодії слідчого з оперуповноваженими працівниками карного розшуку;
- проаналізуйте особливості підготовки і виконання окремих слідчих дій у справі.

Література [8; 9; 17–19; 36; 46; 49]

Тема 18. Методика розслідування вбивств

Питання для самоконтролю

1. Криміналістична характеристика вбивств і тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть.
2. Побудова версій, здійснення слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування при виявленні трупу з ознаками насильницької смерті або його частини.
3. Побудова версій, виконання слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування за заявою про зникнення людини за обставин, що вказують на вбивство.
4. Планування і здійснення слідчих та інших дій на подальших етапах розслідування вбивства.
5. Вивчення особистості обвинувачуваного у вбивстві.
6. Встановлення обставин, що сприяють вбивствам, і вжиття профілактичних заходів.
7. Типові слідчі ситуації у справах про вбивства та відповідний алгоритм початкових слідчих дій, організаційних та оперативно-розшукових заходів.
8. Особливості розслідування вбивств, що маскуються під нещасний випадок чи самогубство.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Дії слідчого при повідомленні про виявлення (знайдення) трупа”.
2. Підготуйте реферат за темою “Розслідування вбивства з розчленуванням трупа”.
3. Підготуйте реферат за темою “Розслідування вбивств, що маскуються під нещасний випадок чи самогубство”.

Задачі

1. Вранці 29 січня до чергової частини органів внутрішніх справ надійшло повідомлення про те, що у вагоні електропоїзду, який перебував на відстої на станції “Київ-пас”, працівники станції Ханін К. Л., Орлова А. С. знайшли непритомну молоду особу без верхнього одягу і взуття, у крові, з багатьма тілесними ушкодженнями. У потерпілого не було жодних документів. Після доставки до лікарні потерпілий помер, не опритомнюючи.

Працівники слідчо-оперативної групи, оглядаючи місце події (вагону електропоїзду), виявили, зафіксували та вилучили:

- 1) велику кількість плям крові на підлозі та полицях вагону;
- 2) скляну пляшку зеленого кольору (0,5 л), вкриту плямами крові;
- 3) уламки та етикетки (2 шт.) від пивних пляшок Останкінського пивзаводу;
- 4) два недопалки сигарет “Фільтр” і “Ватра”;
- 5) верхню частину розбитої пляшки з чітким відбитком пальця руки.

У процесі оперативно-розшукових дій було встановлено, що подія відбулася у вагоні електропоїзда “Харків–Київ”, який відправився 28 січня зі станції “Харків–Левада” о 20.00 і прибув на станцію “Київ” о 18.00. Електропоїзд рухався таким маршрутом: Харків–Зміїв–Шебелинка–Балаклея–Савинці–Закомельська–Київ.

Із пояснень лікаря Котова М. М. стало відомо, що потерпілий мав ушкодження черепа, які могли спричинити смерть. Труп було відправлено до моргу.

Завдання:

- проаналізуйте ситуацію і прийміть аргументоване рішення про порушення кримінальної справи;
- складіть письмовий план початкових слідчих дій.

Література [8–11; 17–19; 26; 43; 48]

Тема 19. Методика розслідування крадіжок, грабежів і розбійних нападів

Питання для самоконтролю

1. Криміналістична характеристика грабежів і розбійних нападів, крадіжок державної, комунальної, приватної власності.
2. Оцінка первинної інформації про крадіжки, грабежі та розбійні напади і способи перевірки цієї інформації при прийнятті рішення про порушення кримінальної справи.
3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування крадіжок, грабежів і розбійних нападів і відповідні комплекси слідчих дій, оперативно-розшукових заходів.
4. Особливості тактики здійснення початкових слідчих дій у справах про крадіжки, грабежі та розбійні напади.
5. Вивчення особистості обвинуваченого у скоєнні крадіжки, грабежу, розбійного нападу.
6. Встановлення обставин скоєння крадіжки, грабежу, розбійного нападу.
7. Особливості планування і подальшого розслідування цих видів злочинів.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Криміналістична характеристика крадіжок”.
2. Підготуйте реферат за темою “Розслідування грабежів і розбоїв”.
3. Підготуйте реферат за темою “Розслідування крадіжок”.

Задачи

1. До чергової частини РУГУ МВС Києва 13 січня 1995 р. о 13 год 20 хв телефоном звернулася гр. Овчаренко С. С. з повідомленням, що вранці, поки вона була на роботі, виламавши вхідні двері, невідомі злодії проникли до її квартири № 2 по вул. Одеській 17, з якої викрали приватне майно і цінності на суму понад 600 грн.

Завдання:

1. Дайте обґрунтовану письмову відповідь на такі питання:
 - чи наявні належні підстави для порушення кримінальної справи на основі повідомлення Овчаренко;
 - які первісні дії необхідно при цьому виконати.
2. Складіть письмовий план розслідування.
3. Прийміть відповідні тактичні рішення про напрям розслідування крадіжки.

2. До частини РУГУ МВС Києва 8 листопада о 20 год 35 хв зателефонувала чергова прохідної заводу “Більшовик” і повідомила, що поряд з прохідною заводу (вул. Північна) двоє нетверезих хуліганів напали на людину, побили її і роздягають. Черговий РУГУ направив на місце події міліцейську групу, де було затримано Карпова і Свиридова, які розглядали носильні речі поблизу прохідної заводу “Більшовик” на вул. Північній. Побачивши патрульну машину, вони кинули речі й намагалися втекти. За цим фактом було зібрано первісний матеріал.

Завдання:

- прийміть аргументоване рішення про порушення кримінальної справи;
- складіть письмовий план початкових та інших дій.

Література [8–10; 15; 22; 23; 27; 31; 36; 48]

Тема 20. Методика розслідування злочинів, скоєних організованими групами

Питання для самоконтролю

1. Криміналістична характеристика злочинів, які скоюють організовані групи.

2. Структура та зміст методики розслідування злочинів, скоєних організованими групами.
3. Типові слідчі ситуації у справах про злочини, скоєні організованими групами, і відповідний алгоритм початкових слідчих, організаційних та оперативно-розшукових дій.
4. Вивчення особистості обвинувачуваних у злочині, скоєному організованою групою.
5. Побудова версій, виконання слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування злочинів, що скоюються організованими злочинними угрупованнями.
6. Проаналізуйте подальші слідчі дії під час розслідування злочину, скоєного членами організованого злочинного угруповання.
7. Особливості завершального етапу розслідування злочину, скоєного організованою злочинною групою.
8. Встановлення при розслідуванні причин і умов, що сприяли скоєнню організованими групами тяжких кримінально кáраних діянь.

Практичні завдання

1. Підготуйте реферат за темою “Криміналістична характеристика злочинів, скоєваних членами організованих злочинних угруповань”.
2. Підготуйте реферат за темою “Тактичні особливості початкових слідчих дій при розслідуванні злочинів, скоєних членами організованих злочинних угруповань”.
3. Підготуйте реферат за темою “Тактичні особливості подальших слідчих дій при розслідуванні злочинів, скоєних членами організованих злочинних угруповань”.

Задачи

1. З матеріалів кримінальної справи про розбійний напад на приміщення ощадної каси, розташованої на вулиці Металістів, відомо, що касир дістала тяжкі тілесні ушкодження і працівник міліції був поранений при затриманні озброєних злочинців. Цей злочин скоїли члени озброєного організованого угруповання, яким керував Велігорський М.

Завдання:

- складіть письмовий план початкових дій у справі;
- складіть письмовий план подальших слідчих дій при розслідуванні злочину;
- складіть письмовий план допиту свідка;
- складіть письмовий план завершального етапу розслідування злочину, скоєного злочинною організованою групою осіб, якими керував Велігорський М.

Література [9; 17; 19; 33; 34; 38; 48–50]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативна

1. *Конституція* України. — К., 1996.
2. *Кримінальний кодекс* України. — К., 2001.
3. *Кримінально-процесуальний кодекс* України. — К., 2001.
4. *Закон* України “Про оперативно-розшукову діяльність” // ВВР України. — 1992. — № 22.
5. *Закон* України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю” // *Голос України*. — 1992. — 6 серп.
6. *Закон* України “Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними”.

Основна

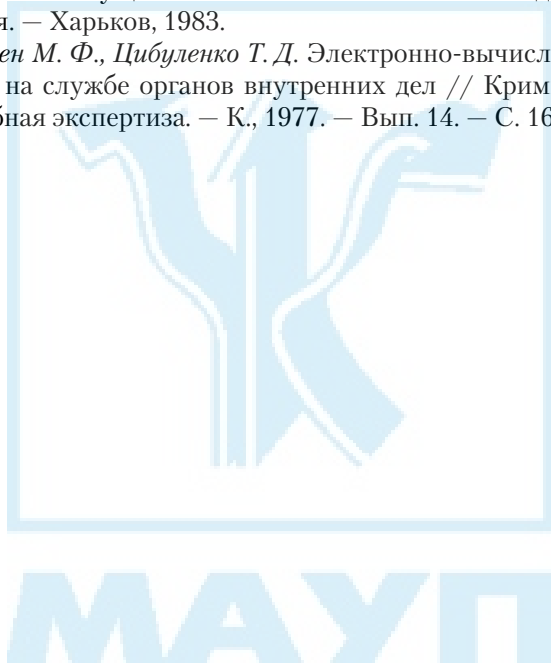
7. *Бахін В. Н., Весельський В. К.* Тактика допиту: Навч. посіб. — К.: Правник, 1997.
8. *Бахін В., Гончаренко В.* Як розкриваються злочини: Криміналістика у питаннях і відповідях. — К.: Хрещатик, 1996.
9. *Белкин Р. С.* Курс криминалистики: В 3 т. — М.: Юристь, 1997.
10. *Гончаренко В. Г.* Науково-технічні засоби в роботі слідчого. — К.: Вид-во КДУ, 1972.
11. *Зеленковський С. П.* Некоторые теоретические вопросы идентификации личности потерпевшего в расследовании убийств // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1975. — Вып. 11. — С. 39–46.

12. *Колдин В. П.* Задачи криминалистики в современных условиях // Актуальные проблемы уголовного процесса и криминалистики на современном этапе. — Одесса: Изд-во ОГУ, 1993. — С. 96–103.
13. *Колесниченко А. Н., Найдис И. Д.* Судебная фотография. — Харьков: Изд-во Юрид. ин-та, 1982. — 183 с.
14. *Колмаков В. П.* Криминалистическая идентификация как способ доказывания в уголовном и гражданском судопроизводстве // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1966. — Вып. 3. — С. 91–101.
15. *Коновалова В. Е.* Проблемы логики и психологии в следственной тактике. — К.: Выща шк., 1970. — 164 с.
16. *Коновалова В. Е.* Психология в расследовании преступлений. — Харьков: Выща шк., 1978. — 146 с.
17. *Криминалистика* / Под ред. Н. Я. Яблокова, В. Я. Колдина. — М.: Изд-во МГУ, 1990. — 464 с.
18. *Криміналістика*. — Х., 1998.
19. *Криміналістика* / За ред. проф. В. Ю. Шепітька. — Х.: Право, 1998.
20. *Лисиченко В. К.* Использование данных естественных и технических наук в следственной и судебной практике. — К.: Выща шк., 1979. — 88 с.
21. *Лисиченко В. К., Батюк О. В.* Следственная ситуация и ее значение в криминалистике и следственной практике // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1983. — Вып. 36. — С. 3–9.
22. *Матусовський Г. А.* Методика розслідування крадіжок: Навч. посіб. — К., 1998.
23. *Методика* собирання и использования следов запаха при расследовании преступлений / П. П. Биленчук и др. // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1989. — Вып. 30. — С. 36–43.
24. *Мысливый В. А.* Борьба органов внутренних дел с дорожно-транспортными происшествиями, связанными с причинением вреда пешеходам. — К., 1990.
25. *Новиков С. И.* Методика расследования преступных нарушений правил дорожного движения. — К., 1983.
26. *Образцы* формулировки и примерный перечень вопросов, разрешаемых судебно-медицинской экспертизой в случаях насильственной смерти. — К., 1980.
27. *Овечкин В. А.* Расследование преступлений, скрытых инсценировками. — Харьков, 1979.

28. *Перебитюк Н. В.* Использование тепловидения для обнаружения тайников // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1990. — Вып. 41. — С. 52–58.
29. *Постика И. В.* Некоторые вопросы проведения последующего этапа расследования в восточно-европейских странах // Актуальные проблемы уголовного процесса и криминалистики на современном этапе. — Одесса: Изд-во ОГУ, 1993. — С. 187–191.
30. *Постика И. В.* О проблеме использования полиграфа в работе правоохранительных органов // Проблемы борьбы зі злочинністю в Україні. — К., 1992. — С. 22–24.
31. *Постика И. В.* Раскрытие преступлений по “горячим следам” (по мат. XIII Междунар. криминалист. симпоз. сод. стран) // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1983. — Вып. 27. — С. 110–117.
32. *Постика И. В.* Судебно-исследовательская фотография как отрасль специальных криминалистических знаний // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1969. — Вып. 6. — С. 206–208.
33. *Постика И. В., Троскотт Л. Г.* Использование кибернетики в борьбе с преступностью в европейских социалистических странах // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1980. — Вып. 20. — С. 140–150.
34. *Постика И. В., Троскотт Л. Г.* Использование кибернетики в борьбе с преступностью в европейских социалистических странах // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1981. — Вып. 22. — С. 123–132.
35. *Радянська криміналістика. Криміналістична техніка і слідча тактика* / За ред. В. П. Колмакова. — К.: Вища шк., 1993. — 296 с.
36. *Расследование хищений в промышленности и сельском хозяйстве.* — Харьков: Изд-во Юрид. ин-та, 1979. — 66 с.
37. *Расследование хищений государственного или общественного имущества (проблемы тактики и методики).* — Харьков: Вища шк., 1987. — 166 с.
38. *Робозеров В. Ф.* Раскрытие преступлений, совершенных в условиях неочевидности. — Л., 1990.
39. *Салтевский М. В.* Криминалистическая одорология. — К.: ВШ МВД СССР, 1976.

40. *Салтевский М. В.* Следы человека и приемы их использования для получения информации о преступнике и обстоятельствах преступления. — К., 1983.
41. *Свиридов В.* Організована злочинність в наступі // Іменем Закону. — 1997. — № 35. — 29 квіт.
42. *Сегай М. Я.* Методология судебной идентификации. — К.: Выща шк., 1970. — 254 с.
43. *Сенчик Н. А.* Криминалістическа характеристика преступлений // Криминалістика и судебная экспертиза. — К., 1983. — Вып. 26. — С. 26–31.
44. *Сидоров В. Е.* Особенности раскрытия преступлений “по горячим следам”. — М., 1981.
45. *Стринжа В. К.* Розслідування і попередження шляхово-транспортних подій. — К., 1973.
46. *Суетнов В. П.* Основы расследования хищений. — Харьков: Изд-во Юрид. ин-та, 1977. — 108 с.
47. *Теория и практика предъявления для опознания* / Н. Г. Бритвич и др. — К.: Выща шк., 1970. — 51 с.
48. *Типовые версии по делам об убийствах: Справоч. пособие.* — М., 1989.
49. *Тищенко В. В.* Криминалістический аспект изучения преступной деятельности // Проблемы государства и права Украины. — 1992. — С. 103–109.
50. *Тищенко В. В.* Криминалістическое значение связи “преступник — жертва” для методики расследования // Криминалістика и судебная экспертиза. — К., 1978. — Вып. 16. — С. 35–39.
51. *Тищенко В. В.* Система понятий методики расследования преступлений // Криминалістика и судебная экспертиза. — К., 1987. — Вып. 37. — С. 49–56.
52. *Удалова Л. Д.* Влияние объективных факторов на результаты опознания // Криминалістика и судебная экспертиза. — К., 1984. — Вып. 32. — С. 33–36.
53. *Удалова Л. Д.* Вопросы тактики предъявления для опознания // Криминалістика и судебная экспертиза. — К., 1984. — Вып. 29. — С. 45–48.
54. *Цытарский Я. Г.* Макетирование в ходе воспроизведения обстановки и обстоятельств события // Криминалістика и судебная экспертиза. — К., 1968. — Вып. 5. — С. 41–44.

55. *Цытарский Я. Г.* Некоторые приемы реконструкции на месте происшествия для воспроизведения обстановки и обстоятельств события // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1984. — Вып. 29. — С. 45–48.
56. *Шляхов А. Р.* Судебная экспертиза: организация и проведение. — М.: Юрид. лит., 1979. — 168 с.
57. *Экспертизы* в судебной практике. — К.: Выща шк., 1987. — 200 с.
58. *Яснев И. Ф.* Закономерности связи между элементами криминалистической характеристики краж государственного и общественного имущества и их использование в методике расследования. — Харьков, 1983.
59. *Яцишен М. Ф., Цибуленко Т. Д.* Электронно-вычислительная техника на службе органов внутренних дел // Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1977. — Вып. 14. — С. 16–20.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Зміст дисципліни “Криміналістика”	5
Теми самостійної роботи студентів.....	7
Список літератури.....	51

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>І. В. Хронюк</i>
Комп'ютерне верстання	<i>М. І. Фадеева</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-2883
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП